

Aanvulling op de gebiedsvisie geurhinder en veehouderij Eindseweg Overberg 2009

1. Inleiding

Op 1 januari 2007 is de Wet geurhinder en veehouderij (hierna: Wgv) in werking getreden. De Wgv biedt gemeenten de mogelijkheid om binnen bepaalde grenzen af te wijken van de standaard geurnormen zoals gesteld in deze wet. De afwijkende normen moeten in een gemeentelijke verordening worden vastgelegd en worden onderbouwd vanuit de gewenste ruimtelijke inrichting van een gebied (een gebiedsvisie). Daarbij moet een relatie worden gelegd met de aanwezige geur in het gebied.

In 2009 is een gebiedsvisie¹ opgesteld waarin een onderbouwing is gegeven voor het stellen van afwijkende geurnormen in relatie tot gewenste ruimtelijke inrichting van het gebied ten oosten van de kom van Overberg (hierna: plangebied). Voorafgaand aan deze gebiedsvisie is een Quicksan opgesteld waarin de huidige geursituatie in beeld is gebracht en de geursituatie bij maximale uitbreiding van veehouderijen binnen de normen van de Wgv. Uit de quickscan komt naar voren dat op basis van de achtergrondbelasting in het plangebied sprake is van een goed leefklimaat (het plangebied ligt tussen de 3- en 8-contour). Dit geldt zowel in de bestaande situatie als in de situatie dat de veehouderijen in de omgeving uitbreiden. Geconcludeerd is dat de voorgrondbelasting bepalend is voor het leefklimaat en dat de voorgrondbelasting wordt bepaald door de veehouderij aan de Eindseweg 17.

Ten tijde van het opstellen van de gebiedsvisie lag de contour van Eindseweg 17 slechts voor een klein deel over het plangebied en leverde geen problemen op voor de ontwikkeling van het plangebied. Inmiddels heeft de veehouderij een nieuwe milieuvergunning aangevraagd en op 17 juni 2010 is deze ook verleend. Omdat de woningen in het plangebied nog niet feitelijk aanwezig zijn, kon op het moment van besluitvorming op grond van de Wet geurhinder en veehouderij geen rekening worden gehouden met deze woningen. Het verlenen van deze milieuvergunning heeft als gevolg dat de nieuwe geurcirkel van Eindseweg 17 bijna over het gehele plangebied ligt. Dit leidt tot een knelpunt voor het ontwikkelen van het plangebied. Daarom is onderzocht of het stellen van een andere waarde voor de geurbelasting een oplossing kan bieden. Vooruitlopend hierop is op 17 juni 2010 een aanhoudingsbesluit genomen om te voorkomen dat de veehouderij verder gaat uitbreiden.

De gewenste ruimtelijke ontwikkelingen zijn reeds beschreven in de gebiedsvisie, zodat in deze aanvulling dit niet opnieuw is opgenomen.

2. Randvoorwaarden Wet geurhinder en veehouderij

In de artikelen 6, 8 en 9 van de Wgv worden eisen gesteld die de gemeente moet betrekken bij het vaststellen van andere normen. In deze paragraaf wordt ingegaan op deze eisen in relatie tot de vast te stellen normen in de geurverordening.

2.1 Huidige en te verwachten geursituatie

¹ Gebiedsvisie Overberg, Wet geurhinder en veehouderij, Milieudienst Zuidoost-Utrecht, kenmerk: UHR01013/ 5815, 30 november 2009. Vastgesteld door de raad van de gemeente Utrechtse Heuvelrug d.d. 1 februari 2010

Woon- en leefklimaat

In de quickscan is de huidige geursituatie vergeleken met mogelijke toekomstige geursituaties na uitbreiding van omliggende veehouderijen. Hieruit is gebleken dat zowel in de huidige als de toekomstige situatie sprake is van een goed leefklimaat in het plangebied uitgaande van de cumulatie van de geuremissie van veehouderijen in de omgeving (achtergrondbelasting).

Uit de Quickscan is tevens gebleken dat de voorgrondbelasting wordt bepaald door de veehouderij aan de Eindseweg 17. Door het verlenen van een nieuwe milieuvergunning op 17 juni 2010 voor de uitbreiding met een nieuwe vleeskalverenstal ligt de huidige geurcontour van de grenswaarde van 3 ou/m^3 als gevolg van de geuremissie van Eindseweg 17 voor een groot deel over het plangebied. Op de hoekpunten van het plangebied is de concentratie maximaal $6,2 \text{ ou/m}^3$ (zie bijlage).

Uit tabel 1 blijkt dat bij een voorgrondbelasting tot $6,5 \text{ ou/m}^3$ sprake is van een redelijk goed leefklimaat. Een redelijk goed leefklimaat komt overeen met maximaal 15% geurgehinderden.

In artikel 6 van de Wet geurhinder is opgenomen dat een afwijkende waarde voor de geurbelasting kan worden opgenomen. Binnen een concentratiegebied, binnen de bebouwde kom mag deze waarde niet minder bedragen dan 0,1 odour unit per kubieke meter lucht en niet meer dan 14,0 odour units per kubieke meter lucht. Het maximaal toelaatbare percentage geurgehinderden op grond van artikel 6 van de Wgv bedraagt binnen een concentratiegebied en binnen de bebouwde kom 25%. Het stellen van een norm van $6,5 \text{ ou/m}^3$ is op grond van artikel 6 van de Wgv mogelijk.

Milieukwaliteit	Geurgehinderden	Voorgrondbelasting	Achtergrondbelasting
Zeer goed	0 – 5 %	0 – $1,5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$	0 – $3 \text{ ou}_E/\text{m}^3$
Goed	5 – 10 %	$1,5 – 3,7 \text{ ou}_E/\text{m}^3$	$3 – 8 \text{ ou}_E/\text{m}^3$
Redelijk goed	10 – 15 %	$3,7 – 6,5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$	$8 – 13 \text{ ou}_E/\text{m}^3$
Matig	15 – 20 %	$6,5 – 10 \text{ ou}_E/\text{m}^3$	$13 – 20 \text{ ou}_E/\text{m}^3$
Tamelijk slecht	20 – 25 %	$10 – 14 \text{ ou}_E/\text{m}^3$	$20 – 28 \text{ ou}_E/\text{m}^3$
Slecht	25 – 30 %	$14 – 19 \text{ ou}_E/\text{m}^3$	$28 – 38 \text{ ou}_E/\text{m}^3$
Zeer slecht	30 – 35 %	$19 – 25 \text{ ou}_E/\text{m}^3$	$38 – 50 \text{ ou}_E/\text{m}^3$
Extreem slecht	35 – 40 %	$25 – 32 \text{ ou}_E/\text{m}^3$	$50 – 65 \text{ ou}_E/\text{m}^3$

Tabel 1. Milieukwaliteit versus voorgrond- en achtergrondbelasting:

Belangen veehouderij

Door de ontwikkeling van het plangebied zal de grens van de bebouwde kom² Overberg opschuiven richting het noordoosten. De betreffende veehouderijen rondom het gebied krijgen dan op kortere afstand te maken met de norm van 3 ou/m^3 die geldt voor de bebouwde kom. Dit blijkt alleen van belang te zijn voor de veehouderij gelegen aan de Eindseweg 17. Met de huidige vergunde situatie wordt deze norm overschreden. Dit betekent dat het bedrijf met deze norm zonder het treffen van geurreducerende maatregelen niet meer kan uitbreiden. Uit de V-Stacks berekening blijkt dat op de hoekpunten van het plangebied de voorgrondbelasting maximaal $6,2$ bedraagt. Door het stellen van de waarde voor de geurbelasting op $6,5 \text{ ou/m}^3$ heeft het bedrijf nog beperkte mogelijkheden voor uitbreiding ($0,3 \text{ ou/m}^3$). Overigens zijn exact op de hoekpunten geen geurgevoelige objecten gesitueerd, zodat de uitbreidingsmogelijkheden in werkelijkheid groter zullen zijn dan $0,3 \text{ ou/m}^3$. Daarnaast heeft het bedrijf door het treffen van geurreducerende maatregelen mogelijkheden voor extra uitbreiding. Geurreducerende maatregelen zijn maatregelen zoals het plaatsen van luchtwassers, maar ook het verplaatsen of verhogen van een emissiepunt,

² Bebouwde kom zoals bedoeld in de Wgv

het verhogen van een uitreesnelheid of het houden van aan andere diersoort. Het bedrijf heeft nu vergunning voor het houden van rundvee, vleeskalveren en opfokhennen. Een nieuwe vergunde vleeskalverenstal is nog niet gebouwd. Uit een gesprek met het bedrijf is gebleken dat het op dit moment nog onduidelijk is welke diersoorten de beste toekomstmogelijkheden bieden.

2.2 Belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging

De IPPC-richtlijn beoogt een geïntegreerde aanpak van verontreiniging. Met het belang van een geïntegreerde aanpak wordt bedoeld dat afwenteling van een verontreiniging op een ander milieucompartiment moet worden voorkomen, teneinde aan een hoog niveau van bescherming voor 'het milieu in zijn geheel' te bevorderen. Met andere woorden bij het opstellen van de verordening moet niet alleen rekening worden gehouden met de geursituatie maar ook met de andere milieuaspecten (zoals ammoniak, geluid, geur, fijn stof). Het stellen van een hogere waarde voor de geurbelasting, leidt niet tot het gevolg dat veehouderijen meer kunnen uitbreiden dan in de huidige situatie. Veehouderijen kunnen op dit moment zelfs nog meer uitbreiden dan na realisatie van de nieuw te bouw woningen. De norm die geldt voor de bebouwde kom wordt voor het plangebied versoepeld van 3,0 ou/m³ naar 6,5 ou/m³. Echter ten opzichte van de huidige situatie wordt de norm strenger omdat er in de huidige situatie nog geen sprake is van bebouwde kom ter plaatse van het plangebied en een norm van 14 ou/m³ geldt. Door de bouw van de woningen in het plangebied schuift de grens van de bebouwde kom richting veehouderijen en krijgen ze te maken met een norm van 6,5 ou/m³ in plaats van de huidige norm van 14,0 ou/m³ (geen bebouwde kom). Het aantal en de omvang van veehouderijen zal hierdoor niet toenemen. Het stellen van een hogere norm zal ook niet leiden tot belangrijke veranderingen ten aanzien van andere milieuaspecten. Bovendien geldt dat deze altijd zullen moeten voldoen aan hiervoor in wetgeving gestelde eisen, zoals het Besluit huisvesting, de Wet ammoniak en veehouderij, en de Wet luchtkwaliteit. Het stellen van een hogere waarde voor de geurbelasting zal dan ook niet leiden tot andere negatieve milieugevolgen.

2.3 Noodzaak van een even hoog niveau van de bescherming van het milieu

Een even hoog niveau van de bescherming van het milieu wil zeggen dat voor het milieu in zijn geheel een ten minste gelijkwaardig niveau van bescherming wordt bereikt in vergelijking met het individueel beoordelen van alle bedrijven. Bij het opstellen worden individuele regels aangepast. Zoals reeds eerder is aangegeven zal het stellen van een hogere norm niet leiden tot een uitbreiding van veehouderijen. Tevens moeten de beste beschikbare technieken worden toegepast. Ook valt de nieuwe norm binnen de bandbreedte van artikel 6 van de Wgv. Hiermee wordt gewaarborgd dat een tenminste gelijkwaardig niveau van bescherming van het milieu wordt bereikt.

2.4 Gewenste ruimtelijke inrichting van het gebied

Het plangebied wordt als gewenste ontwikkelingslocatie voor woningbouw gezien met name voor de eigen inwoners. Dit wordt uitgebreid beschreven in de eerder genoemde gebiedsvisie. Overberg wordt tevens gezien als een agrarisch dorp. Als gevolg van een hogere waarde voor de geurbelasting wordt woningbouw in het plangebied mogelijk gemaakt.

3. Conclusie

Door ontwikkeling van het plangebied zal de grens van de bebouwde kom opschuiven. Door het verlenen van een nieuwe vergunning voor Eindseweg 17 is de geurcirkel van dit bedrijf over het bouwplan komen te liggen. Daarom is sprake van een knelpunt voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het plangebied waarop deze gebiedsvisie betrekking heeft. De Wgv biedt de mogelijkheid om een andere waarde voor de geurbelasting te stellen in een geurverordening. Van belang hierbij is dat de geursituatie acceptabel is.

Op grond van de achtergrondbelasting (geur door omliggende veehouderijen) is sprake van een goed leefklimaat. Eventuele geurhinder wordt bepaald door de voorgrondbelasting (geur individuele veehouderij) van de veehouderij aan de Eindseweg 17. Door het stellen van de norm op 6,5 ou/m³ is sprake van een redelijk goed leefklimaat op grond van de voorgrondbelasting. Een redelijk goed leefklimaat komt overeen met maximaal 15% geurgehinderden. Om het dorp leefbaar te houden is deze nieuwbouw een belangrijke factor. Het ontwikkelen van het plangebied past binnen de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen van het gebied en binnen de doelstellingen van het milieubeleidsplan. Er zal sprake zijn van een redelijk goed leefklimaat. Tevens geldt dat de bewoners van de nieuw te realiseren geurgevoelige objecten nog niet bekend zijn. Bij aankoop van een woning is bekend dat de woningen aan de rand van de bebouwde kom van een agrarisch dorp zijn gelegen en kan men dit meewegen bij de beslissing tot aankoop. Bovendien is woningbouw in het plangebied primair bestemd voor inwoners uit de omgeving en is Overberg reeds gekarakteriseerd als een dorp met een agrarische omgeving. Om deze reden is een redelijk goed leefklimaat met een maximum van 15% gehinderden aanvaardbaar.

Het ontwikkelen van het plangebied en het vaststellen van deze nieuwe waarde voor de geurbelasting levert geen onaanvaardbare beperkingen op in de groeimogelijkheden van de omliggende veehouderijen. De maatgevende veehouderij aan de Eindseweg 17 wordt enigszins beperkt, maar heeft nog voldoende uitbreidings- en wijzigingsmogelijkheden om een volwaardig veehouderijbedrijf te kunnen uitoefenen. Ook heeft de gemeente in het verleden al meegewerkt aan een vergroting van het bouwblok voor het realiseren van een nieuwe pluimveestal. Gezien deze redenen is geen sprake van onaanvaardbare beperkingen.

Uit een beschouwing van de criteria die zijn opgenomen in artikel 8 van de Wgv blijkt dat het vaststellen van andere waarde voor de geurbelasting in een gemeentelijke verordening mogelijk is. In de gebiedsvisie is rekening gehouden met de huidige en toekomstige geursituatie. Het belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging wordt niet geschaad en een even hoog niveau van bescherming wordt bereikt. Een hogere waarde voor de geurbelasting zorgt ervoor dat het plangebied kan worden ontwikkeld.

Bijlage 1. V-Stacks berekening

Gegenereerd op: 22-12-2010 met V-STACKS Vergunning versie 2010 (c) KEMA Nederland B.V.

Naam van de berekening: Nog niet bekend

Gemaakt op: 22-12-2010 11:34:07

Rekentijd: 0:00:09

Naam van het bedrijf: Eindseweg 17 ivm verordening

Berekende ruwheid: 0,18 m

Meteo station: Eindhoven

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag
1	stal G	163 149	449 994	7,5	4,9	0,80	4,00	3 582
2	stal H	163 158	450 033	6,3	4,3	0,80	4,00	3 600
3	stal F1	163 124	450 020	6,0	4,7	0,50	4,00	2 492
4	stal F2	163 131	450 018	1,5	4,7	0,50	1,00	2 492
5	stal D	163 105	450 046	1,5	3,4	0,50	1,00	1 780
6	stal C	163 085	450 030	1,5	4,4	0,50	1,00	7 476

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	GGLID	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurbelasting
7	1	162 772	450 156	2,2
8	2	162 812	450 156	2,8
9	3	162 852	450 156	3,3
10	4	162 892	450 156	4,5
11	5	162 932	450 156	6,2
12	6	162 772	450 116	2,1
13	7	162 812	450 116	2,6
14	8	162 852	450 116	3,4
15	9	162 892	450 116	4,5
16	10	162 932	450 116	5,9
17	11	162 772	450 076	2,0
18	12	162 812	450 076	2,6
19	13	162 852	450 076	3,3

20	14	162 892	450 076	4,3
21	15	162 932	450 076	5,9
22	16	162 772	450 036	1,9
23	17	162 812	450 036	2,3
24	18	162 852	450 036	2,9
25	19	162 892	450 036	3,8
26	20	162 932	450 036	5,3
27	21	162 772	449 996	2,1
28	22	162 812	449 996	2,6
29	23	162 852	449 996	3,5
30	24	162 892	449 996	4,5
31	25	162 932	449 996	6,2

